

**Przedmiotowe ocenianie obowiązujące na lekcjach edukacji dla
bezpieczeństwa
w roku szkolnym 2025/2026**

*Technikum i Szkoła Branżowa I Stopnia Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Jarosława
Iwaszkiewicza w Twardogórze*

Przedmiotowe zasady oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa opracowane zostały w oparciu o:

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych [Dz. U. z 2018 r., poz.]
- podstawę programową edukacji dla bezpieczeństwa dla szkół ponadpodstawowych
- program nauczania zatwierdzony przez MEN
- wewnątrzszkolne ocenianie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Jarosława Iwaszkiewicza w Twardogórze

I. Ocenianie ma na celu:

1. Bieżące monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie informacji o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
2. Rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju.
5. Systematyczne informowanie rodziców (prawnych opiekunów) o postępach, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach ucznia.
6. Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem

II. W ocenianiu edukacji dla bezpieczeństwa obowiązują następujące zasady:

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (jemu i jego rodzicom lub prawnym opiekunom).
3. Instruktywność – wskazanie na występujące braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.

III. Elementy wchodzące w zakres oceny z EDB:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. **Ocenie podlegają** następujące rodzaje aktywności ucznia:
 1. Pierwszoplanowym kryterium oceniania są umiejętności ucznia.
 2. Następnie zaangażowanie ucznia w proces nauczania – uczenia się, jego aktywność, utożsamianie się z problematyką i przejawianie zainteresowania.
 3. W dalszej kolejności ocenie podlega cały zasób wiedzy.

IV. Narzędzia kontroli:

1. Pisemne prace kontrolne - sprawdziany obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni.
2. Kartkówki obejmujące nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Kartkówki nie muszą być poprzedzone wcześniejszą zapowiedzią.
3. Odpowiedzi ustne dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji.
4. Wypowiedzi podczas lekcji, dyskusji, powtórzenia, itp.
5. Prace domowe, prezentacje, praca w grupach.
6. Pilność, systematyczność, postawa, umiejętność.
8. Przygotowanie do poszczególnych lekcji.
9. Udział w konkursach.

10. Inne działania wskazujące możliwość oceniania.

Uczeń może zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć, dwa razy w ciągu półrocza, nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej lub przed sprawdzianem.

V. Liczba ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia uczniowi co najmniej 3 oceny częściowe.

VI. Poprawianie:

Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu półrocza połączone z możliwością poprawiania zgodnie z WO. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach, poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawieniem oceny półrocznej lub rocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych, w terminie i zakresie wiadomości wskazanych przez nauczyciela z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

VII. Klasyfikacja

Uczeń może być niesklasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji. Jeżeli są podstawy do ustalenia oceny klasyfikacyjnej (uczeń zdał materiał nauczania realizowany na opuszczonych przez niego lekcjach), to nauczyciel może ucznia sklasyfikować. Uczeń niesklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

VIII. Przy wystawianiu oceny półrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady:

1. Ocena nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych.
2. Uczeń, który przystąpi do olimpiady lub konkursu i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, może uzyskać podniesienie oceny rocznej o jeden stopień.
3. Uczeń, który pomyślnie ukończy etap wojewódzki może uzyskać ocenę końcową „celujący”.
4. Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej z przedmiotu powinna być przekazana uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom) na dwa tygodnie przed klasyfikacją. Nauczyciel przedstawia przy tym możliwość poprawy oceny, podając zakres niezbędnych wiadomości i umiejętności.
5. Uczeń ma prawo zwrócić się do dyrektora szkoły o umożliwienie podwyższenia proponowanej oceny rocznej poprzez przystąpienie do egzaminu sprawdzającego.

IX. Oceny częściowe, półroczne i roczne wystawiane są według skali:

- celujący (6),
- bardzo dobry (5)
- dobry (4),
- dostateczny (3),
- dopuszczający (2),
- niedostateczny (1).

Oszukiwanie jest karane oceną niedostateczną.

Sprawdziany i kartkówki oceniane są według następującej skali procentowej

- niedostateczny 0 % - 30 %
- dopuszczający 31 % - 50 %
- dostateczna 51 % - 70 %
- dobry 71 % - 85 %
- bardzo dobry 86 % - 98 %
- celujący 99 % - 100 %

X. Sposoby informowania uczniów:

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej nauczyciel zapoznaje uczniów z PO,
2. Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły,
3. Oceny są jawne (dla danego ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych), oparte o opracowane kryteria,
4. Sprawdziany przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego.

XI. Sposoby informowania rodziców (prawnych opiekunów):

1. Wychowawca na pierwszym zebraniu informuje rodziców o Wewnątrzszkolnym Ocenianiu.
2. O ocenach częściowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
3. Rodzice mają wgląd do dziennika elektronicznego, gdzie mogą sprawdzić bieżące oceny swego dziecka,
4. Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą WO.

XII. Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów:

1. uczeń może systematycznie, na bieżąco poprawić ocenę – zgodnie z WO (praca klasowa w ciągu 2 tyg.);
2. w wyjątkowych przypadkach poprawianie może odbywać się za zgodą nauczyciela bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub rocznej;
3. w wyjątkowych przypadkach losowych uczeń może być zwolniony ze sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej;
4. uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków materiału, spowodowanych jego nieobecnością na zajęciach.

XIII. Wymagania programowe na poszczególne oceny

1. Postępowanie w sytuacjach zagrożeń

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
[1]	[1 + 2]	[1 + 2 + 3]	[1 + 2 + 3 + 4]	[1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: - charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu - rozpoznaje zagrożenia - wymienia nazwy służb działających na rzecz zwalczania zagrożeń - wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania podczas pożaru - wymienia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas pożaru - wymienia rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego - rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej - omawia zasady zachowania podczas ataku terrorystycznego (np. wtargnięcie uzbrojonej osoby do szkoły) - opisuje obowiązki pieszego i kierowcy wobec pojazdu uprzywilejowanego	Uczeń: - opisuje kluczowe elementy szkolnej instrukcji ewakuacji: - sygnały - drogi i wyjścia ewakuacyjne - miejsce zbiórki - zasady zachowania podczas ewakuacji - wymienia podstawowe środki alarmowe - opisuje sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego - charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy - przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych - opisuje zakres i sposób przygotowania się do planowanej ewakuacji - opisuje zasady postępowania podczas powodzi, śnieżycy, wichury, burzy	Uczeń: - omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu - omawia zasady postępowania po opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego - charakteryzuje działalność i zadania społecznych podmiotów ratowniczych, w tym: Ochotniczej Straży Pożarnej, GOPR, WOPR - opisuje sposoby gaszenia najczęściej występujących pożarów (w zarodku) - wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność - wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych	Uczeń: - charakteryzuje stopnie ewakuacji - omawia zasady ewakuacji zwierząt z terenów zagrożonych - uzasadnia i proponuje skuteczne sposoby zapobiegania panice	Uczeń: redaguje treść komunikatu ostrzegawczego o zbliżającym się (wybrany) zagrożeniu dla miejscowości, w której mieszka

2. Bezpieczeństwo państwa

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
[1]	[1 + 2]	[1 + 2 + 3]	[1 + 2 + 3 + 4]	[1 + 2 + 3 + 4+5]

Uczeń: - wymienia i charakteryzuje dziedziny bezpieczeństwa państwa - wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa i jego poszczególne instytucje, - wymienia rodzaje sił zbrojnych RP - rozpoznaje podstawowe typy uzbrojenia Sił Zbrojnych RP	Uczeń: - omawia zadania, strukturę oraz podstawowe uzbrojenie i wyposażenie Sił Zbrojnych RP - wymienia i uzasadnia geopolityczne aspekty bezpieczeństwa państwa - charakteryzuje rodzaje sił zbrojnych RP	Uczeń: - identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego - wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberprzemocy, opisuje procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia - wymienia najczęstsze zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	Uczeń: - wymienia zadania i kompetencje władz państwowych oraz samorządowych w zakresie obronności - proponuje działania podnoszące bezpieczeństwo w sieci - wymienia główne zagrożenia dla współczesnego bezpieczeństwa	Uczeń: - jest członkiem organizacji skautowych lub proobronnych, lub grup rekonstrukcyjnych itp. - doskonali się w wybranej dyscyplinie sportowej przydatnej w zakresie obronności kraju (sporty walki, strzelectwo, lekkoatletyka, biegi na orientację, jeździectwo, pływanie, nurkowanie, spadochroniarstwo itp.)
--	---	---	---	---

3. Podstawy pierwszej pomocy

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
[1]	[1 + 2]	[1 + 2 + 3]	[1 + 2 + 3 + 4]	[1 + 2 + 3 + 4+5]

Uczeń: - podaje definicję pierwszej pomocy - wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy - potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia - opisuje wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce, np. domowej - opisuje zasady bezpiecznego	Uczeń: - opisuje rolę układów: oddychania, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu - omawia zasady postępowanie w przypadku omdlenia - wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej	Uczeń: - przeprowadza wywiad ratowniczy SAMPLE - wymienia najczęstsze przyczyny utraty przytomności - proponuje działania samopomocowe po zaobserwowaniu objawów zwiastujących omdlenie - wymienia typowe objawy zwiastujące, poprzedzające	Uczeń: - wymienia i opisuje poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia - omawia znaczenie pojęcia „złota godzina” - opisuje sytuacje, w jakich można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej - opisuje algorytm podstawowych	Uczeń: - uczestniczył w pozaszkolnych formacjach związanych z ratownictwem medycznym - potrafi zainstalować w telefonie komórkowym system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach
--	---	---	--	--

postępowania w miejscu zdarzenia • prawidłowo wzywa pomoc • opisuje zasady postępowania z osobą nieprzytomną • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn • omawia zasady postępowania przeciwwstrząsowego • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu • omawia zasady postępowania z poszkodowanymi, u których podejrzewa się uraz kręgosłupa • proponuje zastosowanie zastępczych środków opatrunkowych • w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji • opisuje sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku: ○ zawału serca ○ udaru mózgu ○ napadu duszności ○ porażenia prądem ○ ukąszenia lub użądlenia ○ napadu padaczkowego ○ hipo- lub hiperglikemii	• wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć • wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy • omawia i stosuje zasady unieruchamiania złamań kości długich i stawów • wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach • opisuje zagrożenia dla życia związane z utratą dużej ilości krwi w krótkim czasie (wstrząs) • wymienia typowe objawy wstrząsu krwotocznego • bezpiecznie odwraca poszkodowanego z brzucha na plecy • układu poszkodowanego w pozycji bezpiecznej/ bocznej - ustalonej	omdlenie • wykonuje podstawowe opatrunki osłaniające w obrębie głowy i tułowia • zakłada opatrunek uciskowy na rany w obrębie głowy i tułowia • wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego • prawidłowo szacuje powierzchnię oparzeń • wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębiania urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu) • opisuje działania ratownicze w przypadku ciała obcego w oku • wymienia główne stany zagrożenia życia lub zdrowia • definiuje NZK, wymienia jego przyczyny i typowe objawy • charakteryzuje zagrożenia płynące ze strony wstrząsu anafilaktycznego	czynności resuscytacyjnych u niemowląt i dzieci • praktycznie wykorzystuje w sytuacjach symulowanych automatyczny defibrylator (AED) • proponuje działania zapobiegające zadławieniu w typowych sytuacjach życia codziennego • omawia okoliczności i sposób zakładania opaski uciskowej • omawia sposób wykonania chwytu Rauteka i wskazuje okoliczności typowe dla jego zastosowania • umiejętnie stosuje schemat diagnostyczny FAST	
--	---	---	--	--

4. Kształtowanie oświaty obronnych

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
[1]	[1 + 2]	[1 + 2 + 3]	[1 + 2 + 3 + 4]	[1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

• omawia zasadę BLOS • omawia zasady zachowania na strzelnicy • zna podstawowe zasady orientowania się w terenie	• wymienia przykłady broni strzeleckiej • omawia przykłady urządzeń i narzędzi przydatnych podczas poruszania się w nieznanym terenie (kompas, GPS, mapy, punkty charakterystyczne)	• prawidłowo przyjmuje pozycje strzeleckie: stojąc, klęcząc, leżąc) • wymienia podstawowe elementy broni palnej • potrafi orientować się w terenie za pomocą: mapy, kompasu, GPS, punktów charakterystycznych • omawia ograniczenia związane z wykorzystaniem urządzeń GPS i kompasu	• potrafi zgrywać przyrządy celownicze • wymienia i charakteryzuje rodzaje map • omawia najważniejsze elementy mapy	• wymienia główne przyczyny wypadków podczas strzelania
--	--	---	---	---

XIV. Obniżenie wymagań edukacyjnych:

Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) dostosować wymagania edukacyjne do możliwości i potrzeb ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe zgodnie z zaleceniami poradni.

W przypadku stwierdzonej dysleksji rozwojowej dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Należy:

- wydłużyć czas na czytanie i pisanie, nie zwracać uwagi na dykcję i interpunkcję, a także błędy ortograficzne niezmieniające znaczenia wyrazów;
- nie oceniać tempa czytania;
- unikać głośnego czytania ucznia w klasie i odpytywać go indywidualnie, nie stwarzać sytuacji stresujących, nie ponaglać, nie krytykować, nie zawstydzają;
- nie zwracać uwagi na stronę graficzną pisma;
- umożliwić uczniowi pisanie pracy w tempie dostosowanym do jego możliwości;
- wymagania merytoryczne codo oceny pracy pisemnej winny być ogólne, takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne, np. jeśli nauczyciel nie może odczytać pracy ucznia (pismo mało czytelne), może poprosić go, aby uczynił to sam lub odpytać ustnie z tego zakresu materiału;
- można zaproponować pisanie prac domowych (referat, wypracowanie) na komputerze lub drukowanymi literami (dysgrafia);
- zwiększyć czas oczekiwania na odpowiedź ucznia po zadany pytanie;

- używać prostych wskazówek (1-2 kroki), prosić by uczniowie je powtórzyli w celu sprawdzenia czy właściwie je zrozumieli;
- nie wydawać zbyt wielu poleceń w tym samym czasie. Dzielić zadania na części i wydawać instrukcje dla każdej części w odpowiednim czasie;
- możliwie często prezentować materiał, używając graficznych i audiowizualnych pomocy;
- zapisywać najważniejsze punkty na tablicy, by wzmocnić słowne wskazówki;
- ucznia z dysortografią oceniać przede wszystkim na podstawie odpowiedzi ustnych, a jego prace pisemne pod względem treści, kompozycji i stylu;
- nie omawiać błędów wobec całej klasy;
- stosować pochwałę jako czynnik motywacyjny;
- nie porównywać wyników pracy ucznia z wynikami innych uczniów;

WAŻNE! Dysleksja i dysortografia w żadnym wypadku nie uprawnia do zwolnienia ucznia z nauki ortografii i gramatyki.

Opracowała: Anna Proć